



2026

Formandens beretning – FFHV

Siden etableringen af Fagforeningen for Frivillige i Hjemmeværnet (FFHV) har vores arbejde haft et klart formål: at sikre, at frivillige ikke står alene, når systemet ikke slår til.

Det seneste år har været præget af opbygning, synlighed og konkrete sager, som samlet set har givet os et tydeligt indblik i de vilkår, frivillige i Hjemmeværnet arbejder under.

Arbejdet i året der er gået

FFHV har i perioden arbejdet med en række konkrete sager og problemstillinger, som går på tværs af funktioner og niveauer i Hjemmeværnet.

Vi har blandt andet:

- Bistået frivillige i arbejdsskadesager, hvor den enkelte i flere tilfælde har stået alene med både komplekse forløb og betydelige økonomiske konsekvenser.
- Arbejdet med sager vedrørende instruktørers vilkår, herunder ændringer i satser og planlægning med kort varsel, som har haft direkte betydning for frivilliges økonomi og mulighed for at deltage.
- Gennemgået personalesager med fokus på sagsbehandling, partshøring og retssikkerhed, hvor der i flere tilfælde har været uklarhed om proces, dokumentation og grundlag for beslutninger.
- Modtaget og behandlet henvendelser fra frivillige, som oplever manglende klarhed i regler, praksis og adgang til støtte.
- Sat fokus på arbejdsmiljøforhold for frivillige, herunder manglende strukturer og organisering, hvilket blandt andet har ført til en anmeldelse til Arbejdstilsynet.

Derudover har vi arbejdet med at skabe dialog med relevante myndigheder og aktører med henblik på at synliggøre de udfordringer, frivillige oplever, og bidrage til løsninger.

Hvad vi ser på tværs af sagerne

På tværs af de sager, vi har arbejdet med, tegner der sig nogle gennemgående mønstre:

- At frivillige i flere tilfælde står uden den nødvendige støtte.
- At der fortsat er uklarhed omkring regler og deres anvendelse i praksis på tværs af organisationen.
- At beslutningsprocesser ikke altid opleves som gennemsigtige.
- At ændringer i vilkår kan ske med kort varsel og med direkte konsekvenser for den enkelte.



Det er vigtigt at understrege, at der samtidig findes mange dygtige og engagerede personer i Hjemmeværnet, som hver dag gør en stor indsats for de frivillige. Vores arbejde skal ikke ses som en modpol, men som et supplement, der kan bidrage til at styrke helheden.

Læring og udvikling

I løbet af perioden har vi også gjort os erfaringer, som har givet anledning til at justere og styrke vores interne arbejdsgange.

Sager kan være komplekse, men det ændrer ikke på, at vi som organisation har et ansvar for at sikre en høj og ensartet kvalitet i vores arbejde.

Vi har derfor taget erfaringerne til efterretning og brugt dem aktivt til at justere vores tilgang og interne arbejdsgange, herunder tydeligere forventningsafstemning og opfølgning i sagsbehandlingen.

Det er vigtigt for os løbende at lære og udvikle os, så vi står stærkere i håndteringen af fremtidige sager.

FFHV's rolle

Vores arbejde har tydeligt vist, at der er et behov for en aktør som FFHV.

Frivillige i Hjemmeværnet løser i dag en lang række samfundsvigtige opgaver og bidrager til både det civile og militære beredskab. De påtager sig ansvar, gennemfører uddannelse og deltager i opgaver, som kan have betydning for både samfundets sikkerhed og beredskab.

På samme måde som ansatte i andre dele af beredskabet og den offentlige sektor har mulighed for at søge støtte, rådgivning og interessevaretagelse gennem uafhængige organisationer, mener vi, at det er naturligt, at frivillige også har adgang til en uafhængig forening, der kan støtte dem, når behovet opstår.

Ikke alle frivillige har brug for os hele tiden – men behovet kan opstå pludseligt, og når det gør, er det afgørende, at der findes et sted at henvende sig.

Vi oplever i stigende grad, at frivillige vælger at kontakte os frem for udelukkende at gå gennem de eksisterende strukturer. Det skal ikke ses som en erstatning for kommandovejen eller rådsstrukturen, men som et supplement, der kan bidrage til at løse sager på et tidligt stadie og dermed forebygge eskalering.

I vores arbejde oplever vi fortsat udfordringer i samarbejdet med dele af Hjemmeværnets organisation. Der er fortsat en vis skepsis over for FFHV's rolle og formål, selv om vores mål er at bidrage til fastholdelse, støtte de frivillige og medvirke til, at regler, procedurer og rettigheder bliver forstået og anvendt korrekt.

Vi ser ikke FFHV som en modpol til Hjemmeværnet, men som et supplement, der kan bidrage til at identificere udfordringer, løse problemer og styrke de frivilliges vilkår til gavn for hele organisationen.



FFHV oplever fortsat, at nogle frivillige er tilbageholdende med at stå frem med deres oplevelser eller søge hjælp af frygt for konsekvenser for deres videre virke i Hjemmeværnet. Det er en udfordring, som efter vores opfattelse fortjener opmærksomhed, da åben dialog og tryghed er vigtige forudsætninger for et stærkt fællesskab og en sund organisationskultur.

Vi ser desværre eksempler på, at frivillige vælger at tie om problemer eller undlader at søge hjælp, fordi de frygter negative konsekvenser. Efter FFHV's opfattelse kan dette være tegn på en grad af psykologisk utryghed, som ikke er forenelig med ambitionen om et åbent, lærende og velfungerende fællesskab.

Psykologisk tryghed handler ikke om fraværet af uenighed eller kritik. Tværtimod handler det om, at mennesker trygt kan stille spørgsmål, påpege problemer og søge hjælp uden frygt for negative personlige konsekvenser. Det er et område, som efter vores opfattelse fortjener fortsat opmærksomhed og dialog.

I vores arbejde møder vi også udfordringer i forhold til forståelsen af ansvar, rammer og vilkår for frivillige – særligt i grænsefladen mellem frivillighed og de krav, der i praksis stilles til den enkelte.

Det er et område, som kræver fortsat fokus og dialog, og hvor vi ser et behov for større klarhed samt en mere ensartet og gennemsigtig praksis.

Konklusion

Det er vigtigt at være realistisk omkring FFHV's rolle og muligheder.

Vi er en uafhængig forening, og vi kan ikke træffe beslutninger på Hjemmeværnets vegne. Vi kan ikke pålægge myndigheder eller ledelser at ændre praksis, og vi kan ikke alene løse de udfordringer, som nogle frivillige oplever.

Det betyder dog ikke, at udfordringerne ikke eksisterer.

Gennem vores arbejde har vi mødt frivillige, som har oplevet arbejdsskader, uklare sagsforløb, manglende støtte, tvivl om rettigheder og udfordringer i mødet med systemet. Vi har også set eksempler på forhold, som efter vores opfattelse fortjener større opmærksomhed og dialog.

Forandringer sker sjældent fra den ene dag til den anden. Men hvis ingen dokumenterer problemerne, samler erfaringerne og rejser de nødvendige spørgsmål, sker der heller ingen udvikling.

Det er derfor, FFHV eksisterer.

Vores mål er ikke konflikt. Vores mål er at bidrage til løsninger, skabe opmærksomhed om de udfordringer frivillige oplever og arbejde for, at ingen frivillig står alene, når behovet for hjælp opstår.

Vi ved, at arbejdet er langsigtet. Men vi er samtidig overbeviste om, at frivillige står stærkere, når de står sammen, end når de står alene.